

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

GARAŻ

Maria Antonina Mazurek

Zapochczyliśmy wyraz GARAŻ na początku XX w., a więc dobrze ponad sto lat temu, ale z jakiego języka przejęliśmy to słowo, tego dokładnie nie wiadomo. „Podejrzane” są trzy języki: angielszczyzna, niemczczyzna, francuszczyzna. Nie jest to jednak aż tak ważne, bowiem GARAŻ to w zasadzie internacjonalizm o francuskiej proveniencji, obecny niemal we wszystkich językach europejskich.

W języku francuskim rzeczownik garage pochodzi od czasownika garer, który oznaczał pierwotnie ‘dawać komuś schronienie’, ‘chronić coś przed czymś lub przed kimś’. GARAŻ był zatem swoistą kryjówką na auto, miejscem, które miało chronić cenną ruchomość przed kradzieżą, zniszczeniem, uszkodzeniem czy choćby zarysowaniem. Przez ponad sto lat definicja słowa w zasadzie się nie zmieniała, zmieniało się jednak faktyczne przeznaczenie samego pomieszczenia. Najpierw był to ‘wynajem samochodów; wozownia na samochody’ (tak u Arcta - 1916 r.) - mało kogo było stać na własny samochód, ale jeśli ktoś chciał zabłysnąć w towarzystwie, a miał za co, to mógł w GARAŻU wynająć samochód z szoferem i zostać dowieziony na przyjęcie, a następnie odebrany z niego. Z czasem samochody stały się bardziej dostępne, a w miastach zaczęły powstawać GARAŻE - ‘pomieszczenia na samochody, motocykle czy rowery’. Z takich wolno stojących, podzielonych na osobne, mniejsze komórki GARAŻY lub GARAŻÓW mieszkańcy okolicznych bloków czy kamienic mogli wyprowadzać swoje auta, by zabrać rodzinę na przejażdżkę lub pojechać z wizytą. W połowie XX w. GARAŻAMI zwano nawet całkiem małe pomieszczenia - klatki mogące pomieścić jedynie rower czy wózek dziecięcy i do tego właśnie przeznaczone: „Mieszkania w tych blokach będą również wyposażone we wszelkie dodatkowe urządzenia usługowe, jak garaże dla wózków dzieciennych i rowerów”, czytamy w „Stolicy” z 1950 r. A współczesne GARAŻE to nie tylko przydomowe „pokoje dla samochodów”, ale także - po prostu - duże, kryte parkingi (garaż podziemny czy garaż wielopoziomowy).